Dosarul nr. 3-2874/2025
2-25165741-12-3-27112025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

07 mai 2026 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecător Rodica Nicula
Grefier Adelina Petcu

examinând în ședință publică, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Maria Vieru împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantei:

La 27 noiembrie 2025, Vieru Maria, prin intermediul avocatului Petru Efros, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, solicitând anularea deciziei nr. 754/225 din 05 noiembrie 2025 pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, anularea refuzului nr. 26/1-22-11-151113 din 09 septembrie 2025 de restituire a amenzii contravenționale și admiterea cererii nr. 60588-CR din 04 septembrie 2025, prin restituirea amenzii contravenționale d-nei Vieru Maria.

În motivarea cererii, s-a comunicat că la 04 septembrie 2025, cu nr. 60588-CR, a fost înregistrată cererea privind restituirea amenzii contravenționale cet. Vieru Maria, fiind anexate hotărârea primei instanțe, decizia Curții de Apel Nord și copia documentului de plată.

La 26 septembrie 2025, prin poștă, reprezentantul reclamantei a primit de la Direcția deservire fiscală Orhei răspunsul/refuzul restituirii amenzii contravenționale, din considerentul că nu a fost dispusă prin actul judecătoresc (nr. 26/1-22-11/15113 din 09 septembrie 2025), la fel, s-au returnat și documentele anexate, în original.

Ulterior, la 14 octombrie 2025, reprezentantul reclamantei a înaintat o cerere prealabilă, solicitând anularea refuzului de restituire a amenzii contravenționale nr.

26/1-22-11-151113 și restituirea amenzii contravenționale d-nei Vieru Maria.

La 05 noiembrie 2025, Direcția contestații a emis decizia nr. 754/225 pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, prin care s-a decis respingerea contestației depuse de către cet. Maria Vieru, împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Serviciului Fiscal de Stat. La punctul 2 al deciziei este specificat „În cazul unui dezacord cu prezenta decizie, aceasta poate fi contestată în termen de 30 de zile de la comunicare la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, mun. Chișinău, str. Kiev, 3".

Reprezentantul reclamantei a declarat că prin hotărârea din 22 ianuarie 2025 a Judecătoriei Orhei, sediul Central s-a admis contestația contravențională depusă de Vieru Maria și s-a anulat decizia agentului constatator asupra cauzei contravenționale nr. *****din 31.10.2024, prin punctul 39 al aceleiași hotărâri, s-a specificat că restituirea se efectuează doar în baza cererii contribuabilului, cerere care a fost depusă la 04 septembrie 2025.

Hotărârea Judecătoriei Orhei din 22 ianuarie 2025 a fost menținută prin decizia Curții de Apel Nord din 10 iulie 2025, prin s-a respins ca nefondat recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Orhei, sediul Central.

Conform art. 383 alin. (3) Cod Contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional se repune în dreptul de care a fost privată și ei i se repară cheltuielile suportate în proces dacă, prin hotărâre definitivă, este declarată nevinovată sau răspunderea sa contravențională este înlăturată, cu excepția cazului de amnistie.

Conform art. 384 al. (2) lit. u) Cod Contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauza prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Reprezentantul reclamantei a invocat prevederile art. 19, 20, 21, 36, 60, 69, 31, 118, 120 din Codul administrativ.

A notat că, Directorul adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, ca motivare a deciziei a specificat art. 157 alin. (1) și art. 158 din Codul de executare, care însă se referă la cauze civile spre rejudecare și condițiile înaintării a cererii de întoarcere a executării în ordonanță, fără respectarea procedurii prealabile. La fel, ca motivare a specificat prevederile pct. 37 din Hotărârea Guvernului nr. 235/2017 și anume la cererea privind solicitarea de restituire a amenzii achitate în sumă de 750 de lei, nu a fost prezentat documentul executoriu, în original, în care se dispune restituirea mijloacelor bănești din buget.

Prevederile pct. 37 a HG nr. 235/2017 specifică că stingerea obligațiilor prin compensare și/sau restituirea mijloacelor la conturile bancare în baza documentelor executorii se efectuează conform cererii contribuabilului sau executorului judiciar,

cu anexarea la cerere a documentului executoriu în original. Astfel, cuvintele în care se dispune expres restituirea mijloacelor bănești care au fost adăugate în argumentarea Directorului adjunct al Serviciului Fiscal de Stat lipsesc din conținutul punctului 37 al legii sus enunțate.

Prin urmare, reprezentantul reclamantei a considerat că documentul, în original, a fost depus, acesta fiind hotărârea din 22 ianuarie 2025 a Judecătoriei Orhei, sediul Central prin care s-a admis contestația și s-a încetat procesul contravențional.

În concluzie, a solicitat anularea deciziei nr. 754/225 din 05 noiembrie 2025 pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, anularea refuzului nr. 26/1-22-11-151113 din 09 septembrie 2025 de restituire a amenzii contravenționale și admiterea cererii nr. 60588-CR din 04 septembrie 2025, prin restituirea amenzii contravenționale d-nei Vieru Maria

Argumentele autorității publice pârâte:

La 23 decembrie 2025, reprezentantul autorității publice pârâte Serviciul Fiscal de Stat a depus referința prin care a considerat cererea de chemare în judecată neîntemeiată și fără suport juridic și a solicitat respingerea integrală a acțiunii. Totodată, a depus demers de inadmisibilitate, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ (f.d.41-52).

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantei – avocatul Petru Efros a susținut integral cererea de chemare în judecată, cu toate motivele de fapt și de drept invocate.

Reprezentantul autorității publice pârâte Serviciul Fiscal de Stat – Anatol Gogu a susținut referința, subliniind că decizia nr.754/225 din 05 noiembrie 2025 și scrisoarea nr. 26/1-22-11-151113 din 09 septembrie 2025 sunt legale și nu există temei de anulare a acestora.

Analizând argumentele expuse în acțiune, în referință, studiind înscrisurile anexate la dosarul administrativ, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunea este admisibilă, dar neîntemeiată.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ.

Conform art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras

acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

- prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului;
- competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
- respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ;
- respectarea procedurii prealabile;
- respectarea termenului de înaintare a acțiunii;
- prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Din conținutul cererii de chemare în judecată și esența revindecărilor formulate, se atestă că reclamanta Maria Vieru și-a exprimat dezacordul cu decizia nr. 754/225 din 05 noiembrie 2025 pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, refuzul nr. 26/1-22-11-151113 din 09 septembrie 2025 de restituire a amenzii contravenționale și a solicitat admiterea cererii nr. 60588-CR din 04 septembrie 2025, prin restituirea amenzii contravenționale.

Reclamanta este destinatarul actelor administrative contestate.

Astfel, la 27 noiembrie 2025, reclamanta s-a adresat în instanța de judecată, formulând o acțiune în obligare.

În privința primei condiții de admisibilitate se atestă că, deciziile contestate, în sensul prevederilor art. 10 și art. 11 ale Codului administrativ, reprezintă acte administrative individuale, emanând de la o autoritate publică ca măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual, având caracter defavorabil reclamantului.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) din Codul administrativ revine

Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, așadar, cererea de chemare în judecată este depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Potrivit art. 267[1] alin. (1) din Codul fiscal, contestația împotriva deciziei Serviciului Fiscal de Stat sau acțiunii funcționarului fiscal poate fi depusă în decursul a 30 de zile de la data comunicării sau notificării privind decizia sau întreprinderea acțiunii contestate. Dacă persoana indicată la art. 267 alin. (1), din motive independente de voința ei, nu a putut respecta termenul legal de depunere a contestației, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen de Serviciul Fiscal de Stat. Culpa reprezentantului legal se atribuie.

Conform art. 209 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Analizând circumstanțele speței, în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată a remarcat că reclamanta a respectat procedura prealabilă, precum și termenul de depunere a acțiunii în contencios administrativ.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În sensul art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La caz, cu referire la cele menționate, instanța subliniază că reclamanta revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ. Corespunzător, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Mai mult, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

Instanța de judecată a concluzionat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de reclamanta Vieru Maria nu se

regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Totodată, instanța de judecată conchide în privința netemeiniciei acțiunii, din următoarele considerente.

Conform art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

În accepțiunea art. 21 din Codul administrativ, autoritățile publice şi instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autoritățile publice şi instanțele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăților persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justiţiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie cererea de chemare în judecată înaintată de Maria Vieru împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual de restituire din bugetul public de stat a sumei de 750 de lei.

Din materialele cauzei și ale dosarului administrativ se atestă că, potrivit ordinului de încasare a numerarului nr. ***** din 07 noiembrie 2024, reclamanta Maria Vieru a achitat amenda în sumă de 750 lei, aplicată conform deciziei asupra cauzei contravenționale nr. ***** din 31 octombrie 2024 (f.d.31, f.32 dosar administrativ).

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 ianuarie 2025 s-a admis contestația contravențională depusă de Vieru Maria și s-a anulat decizia agentului constatator asupra cauzei contravenționale nr. ***** din 31 octombrie 2024, fiind încetat procesul contravențional. Hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 ianuarie 2025 a fost menținută fără modificări prin decizia Curții de Apel Nord din 10 iulie 2025, fiind respins ca nefondat recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Orhei.

În data de 04 septembrie 2025, avocatul Efros Petru a înregistrat la Serviciul Fiscal de Stat, cu nr. 60588-CR, în interesele reclamantei Maria Vieru, cererea cu privire la restituirea amenzii contravenționale (f.d.15, f.12 dosar administrativ).

Prin scrisoarea nr. 26/1-22-11/151113 din 09 septembrie 2025, autoritatea publică pârâtă Serviciul Fiscal de Stat, la cererea depusă cu privire la restituirea amenzii contravenționale, în sumă de 750 lei, a solicitat reclamantei Vieru Maria prezentarea actului judecătoresc irevocabil în care să fie dispusă expres restituirea amenzii contravenționale, copia documentului de plată si rechizitele bancare (f.d.18, f.34 dosar administrativ).

Nefiind deacord cu răspunsul nr. 26/1-22-11-151113 din 09 septembrie 2025 emis de Serviciul Fiscal de Stat, reprezentantul reclamantei Vieru Maria a remis, în adresa Ministerului Finanțelor, cererea prealabilă, care în temeiul art. 74 din Codul administrativ, a fost readresată, conform competenței pentru examinare Serviciului Fiscal de Stat (f.d.13-14, f.40 dosar administrativ).

Serviciul Fiscal de Stat, urmare a examinării cererii prealabile, a emis decizia nr.754/225 din 05 noiembrie 2025 pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, prin care a respins ca neîntemeiată contestația depusă de către reclamanta Vieru Maria, împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, cu menținerea scrisorii nr. 26/1-22-11-151113 din 09 septembrie 2025 (f.d.10-11, f.69-71 dosar administrativ).

Instanța de judecată subliniază că în corespundere cu prevederile art. 136 alin. (8) din Codul fiscal, Serviciul Fiscal de Stat și funcționarii fiscali, în cadrul acțiunilor de exercitare a funcției, au obligații, să efectueze, la cererea contribuabilului, compensarea sau perfectarea materialelor pentru restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite.

Prevederile Legii Finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, stabilește că, administrator de venituri - autoritate/instituție bugetară care este împuternicită cu dreptul de colectare/restituire, evidență și control al încasărilor la bugetele componente ale bugetului public național și care poartă responsabilitate pentru corectitudinea calculării și încasării acestora.

Potrivit prevederilor pct. 37 din Regulamentul privind stingerea obligației

fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2017, stingerea obligațiilor fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor la conturile bancare și/sau de plăți în baza documentelor executorii, inclusiv restituirea taxei de stat și a amenzilor contravenționale/penale, se efectuează conform cererii contribuabilului sau a executorului judecătoresc, cu anexarea la cerere a documentului executoriu, în original, în care se dispune restituirea mijloacelor bănești din buget.

Ținând cont de prevederile pct. 37 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235/2017, la cererea nr. 60588-CR din 04 septembrie 2025 privind restituirea amenzii contravenționale achitate, nu a fost prezentat documentul executoriu - actul judecătoresc irevocabil, în original, în care se dispune restituirea mijloacelor bănești din Buget.

Pct. 18 din Regulament statuează, că în cazul în care contribuabilul nu a anexat toate documentele specificate la punctul 15 din prezentul Regulament, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să solicite suplimentar prezentarea acestor documente.

Instanța reține că, la caz, reclamanta Vieru Maria nu a prezentat Serviciului Fiscal de Stat actul judecătoresc irevocabil în care să fie dispusă expres restituirea amenzii contravenționale, copia documentului de plată și rechizitele bancare, solicitate prin scrisoarea nr. 26/1-22-11-151113 din 09 septembrie 2025.

Potrivit prevederilor art. 157 alin. (1) din Codul de executare, în cazul în care hotărârea executată se anulează și, după rejudecarea cauzei, se adopta o hotărâre prin care acțiunea se respinge parțial sau integral, ori o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol, instanța de judecată dispune din oficiu restituirea către pârât (debitor), din contul reclamantului (creditorului), a tot ceea ce s-a încasat în temeiul hotărârii anulate, precum și a cheltuielilor de executare.

Totodată, art. 158 alin. (2) și (3) din Codul de executare stipulează că, dacă instanța de judecată care a rejudecat cauza nu a soluționat întoarcerea executării hotărârii anulate, pârâtul este în drept, în termenele de prescripție, să înainteze în această instanță o cerere de întoarcere a executării în procedură în ordonanță, fără respectarea procedurii prealabile. Termenul de prescripție începe să curgă de la data rămânerii definitive a hotărârii de respingere a acțiunii.

Potrivit art.175 din Codul Fiscal, stingerea obligaţiei fiscale prin compensare se efectuează prin trecerea în contul restanței a sumei plătite în plus sau a sumei care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituită.

Regulamentului privind stingerea obligaţiei fiscale prin compensare și/sau restituirea mijloacelor bănești, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 235 din 19.04.2017, definește noțiunea de restituire a mijloacelor bănești – rambursarea mijloacelor bănești constatate ca plătite în plus (inclusiv a sumelor transferate în

mod eronat la componentele bugetului public național, a taxei de stat și a amenzilor contravenționale/penale) sau a celor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite la contul contribuabilului.

Potrivit pct. 3 al Regulamentului menționat supra, stingerea obligaţiei fiscale prin compensare se efectuează prin trecerea în contul restanţei a sumei plătite în plus sau a sumei care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituită. Compensarea se efectuează la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat sau la cererea contribuabilului, dacă legislația fiscală nu prevede altfel, prin întocmirea documentelor de plată sau a documentelor fiscale interne.

Potrivit pct. 4 al aceluiași Regulament, restituirea mijloacelor la contul bancar și/sau de plăți al contribuabilului sau în numerar (numai persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător) se efectuează doar în baza cererii contribuabilului sau la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat, în cazul în care mijloacele bănești au fost încasate eronat de către Serviciul Fiscal de Stat. În cazul în care cererea este depusă de reprezentantul persoanei fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, restituirea mijloacelor bănești se efectuează la contul bancar și/sau de plăți al contribuabilului ori al reprezentantului său sau în numerar, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța reține că, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 ianuarie 2025 s-a admis contestația contravențională depusă de Vieru Maria și s-a anulat decizia agentului constatator asupra cauzei contravenționale nr. ***** din 31 octombrie 2024, fiind încetat procesul contravențional, nu conține o dispoziție expresă privind restituirea sumei achitate cu titlu de amendă contravențională.

Potrivit normelor din Codul de executare, restituirea sumelor încasate în baza unui document executoriu ulterior desființat se realizează prin procedura întoarcerii executării, care se dispune exclusiv de către instanța de judecată printr-un act judecătoresc irevocabil.

Totodată, instanța constată că la caz rolul Serviciului Fiscal de Stat în procedura de restituire a amenzilor contravenționale la momentul examinării adresării petiționarului se limita la executarea actului judecătoresc prin care a fost dispusă restituirea, nu la suplinirea voinței instanței de judecată sau interpretarea extensivă a hotărârilor judecătorești. În lipsa unui act judecătoresc irevocabil prin care să fie dispusă expres restituirea sumei de 750 lei, refuzul Serviciului Fiscal de Stat de a efectua restituirea la momentul examinării cererii a fost unul legal și întemeiat.

Instanța menționează că, potrivit principiului legalității consacrat de Codul administrativ autoritățile publice pot acționa doar în limitele competenței și în condițiile expres prevăzute de lege. În acest sens, Serviciul Fiscal de Stat nu are competența legală de a dispune din oficiu sau la cererea persoanei restituirea unei amenzi contravenționale, în lipsa unui act judecătoresc irevocabil care să prevadă

în mod expres această obligație.

Totodată, instanța subliniază că legislația specială, Capitolul XIII din Codul de executare al Republicii Moldova, reglementează (la momentul examinării prezentei cauze) în mod exclusiv procedura de întoarcere a executării, aplicabilă situațiilor în care un titlu executoriu a fost desființat ulterior. Această procedură presupune intervenția instanței de judecată, iar nu a autorității fiscale, pentru a dispune restituirea sumelor încasate nejustificat la bugetul de stat.

De asemenea, conform dispozițiilor Codului fiscal al Republicii Moldova, restituirea plăților efectuate la bugetul public național se realizează strict în baza temeiurilor legale expres prevăzute, nefiind permisă extinderea competențelor Serviciului Fiscal de Stat dincolo de cadrul normativ stabilit.

Prin urmare, instanța ajunge la concluzia că refuzul Serviciului Fiscal de Stat de a restitui suma de 750 lei nu constituie un act administrativ ilegal sau nejustificat, ci reprezintă o consecință directă a inexistenței unui temei juridic corespunzător, la acel moment. În aceste condiții, acțiunea reclamantului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Mai mult ca atât, obligația de emitere a unui act favorabil nu poate fi dedusă automat din simpla formulare a unei cereri, în absența unui temei legal și factologic care să o justifice.

Totodată, dincolo de un dubiu rezonabil, instanța consideră necesar de a atrage atenția reclamantei că, potrivit prevederilor art. 384 alin.(2) lit. u) a Codului contravențional, persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.

Realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale, ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea. De altfel, persoana interesată poate își apăra dreptul lezat prin prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile, în special că are dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial în cazurile prevăzute de legislația națională.

Art. 13 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 prevede că prejudiciul material şi moral cauzat prin aplicarea ilicită a amenzilor contravenţionale de către alte organe decît instanţa de judecată se repară de către aceste organe.

Prin urmare instanța notează că, Legea nr. 1545 XIII din 25 februarie 1998, constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite

comise în procesele penale şi contravenţionale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

La fel, urmează a fi reținut și faptul că, Avizului consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la modul de examinare a cererilor privind întoarcerea executării şi restituirea din contul statului a sumei încasate sub formă de amendă nr. 4ac-10/15 din 15 iunie 2015, menționează că, întoarcerea executării silite a pedepsei cu amenda se vor examina în condiţiile art. 158 alin. (2) Cod de executare, de către instanţa civilă de drept comun, la cererea de chemare în judecată înaintată de persoana interesată.

Astfel, urmează de evidențiat că numai persoana interesată poate pune în mișcare mecanismul judiciar potrivit, stabilind modul și felul de apărare a drepturilor sale, bazat pe faptele și argumentele juridice pe care își construiește apărarea, ex. principiul disponibilității, ceea ce înseamnă că acesta are libertatea de a decide dacă introduce o acțiune, care este obiectul acesteia și ce cale juridică alege pentru a-și apăra dreptul.

Mai mult ca atât, art. 469 alin. (2) din Codul de procedură penală, stipulează că chestiunile privind executarea hotărârii judecătorești referitor la acțiunea civilă și alte chestiuni patrimoniale se soluționează conform dispozițiilor legislației de executare privind executarea documentelor cu caracter civil.

Prin urmare, chestiunile ce țin de restituirea amenzii, se soluționează de instanța de judecată, în situația în care a fost achitată amenda contravențională în cauzele contravenționale și prin hotărârea instanței de judecată procesul-verbal contravențional a fost casat, cu încetarea procesului contravențional, amenda achitată urmează a fi restituită din contul statului în conformitate cu dispozițiile stipulate în Cap. XIII din Codul de executare întoarcerea executării silite.

De asemenea, conform dispozițiilor Codului fiscal, restituirea plăților efectuate la bugetul public național se realizează strict în baza temeiurilor legale expres prevăzute, nefiind permisă extinderea competențelor Serviciului Fiscal de Stat dincolo de cadrul normativ stabilit.

Așadar, instanța de judecată conchide că autoritatea publică pârâtă Serviciul Fiscal de Stat nu a refuzat restituirea amenzii contravenționale în sumă de 750 lei, însă i-a comunicat reclamantei Vieru Maria să se adreseze instanței de judecată, deoarece chestiunile ce țin de întoarcerea executării pedepsei cu amendă (restituirea amenzii contravenționale) se soluționează de către instanța de judecată, or, art. 469 alin. (2) din Codul de procedură penală, stipulează că chestiunile privind executarea hotărârii judecătorești referitor la acțiunea civilă și alte chestiuni patrimoniale se soluționează conform dispozițiilor legislației de executare privind executarea documentelor cu caracter civil.

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanțele faptice stabilite, precum și criticile aduse către reclamantă referitor la acțiunile autorității

publice pârâte, instanța de judecată conchide că niciun temei din cele invocate de reclamantă întru anularea actelor administrative individuale defavorabile nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulare a deciziei nr. 754/225 din 05 noiembrie 2025 pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Serviciului Fiscal de Stat și a refuzului nr. 26/1-22-11-151113 din 09 septembrie 2025 de restituire a amenzii contravenționale, ori, actele contestate sunt emise conform legii, cu respectarea procedurii stabilite.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția, or, reclamanta, nu a prezentat probe întemeiate care pot servi drept temei pentru anularea deciziei contestate, prin urmare, cerințele invocate de Vieru Maria poartă un caracter declarativ și se combat prin circumstanțele cauzei, confirmate prin probe concludente, anexate la materialele dosarului.

Instanța de judecată remarcă faptul că de către autoritatea pârâtă a fost respectată procedura de emitere a actelor administrative, în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței.

Instanța de judecată nu a constatat admiterea unor abateri la emiterea actelor administrative individuale contestate, legalitatea acestora nefiind pusă la îndoială, ori, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament.

Subsecvent, instanța de judecată conchide și asupra netemeiniciei cerinței reclamantei privind obligarea autorității publice pârâte să admită cererea nr. 60588-CR din 04 septembrie 2025, prin restituirea amenzii contravenționale, pretenția urmând să fie respinsă ca neîntemeiată.

Instanța de judecată reliefează că, la momentul redactării prezentei hotărâri au intrat în vigoare, prevederile art. 160^1 din Cod de executare, introduse prin Legea nr. 187 din 10.07.2025, potrivit cărora, prin derogare de la prevederile art. 157-160, dacă instanţa de judecată care a încetat procesul contravenţional a anulat sau a declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenţie/decizia asupra cauzei contravenţionale şi nu a soluţionat chestiunea cu privire la restituirea amenzii contravenţionale, restituirea amenzilor achitate urmează a fi efectuată de către Serviciul Fiscal de Stat la cererea persoanei interesate. Cererea poate fi depusă la Serviciul Fiscal de Stat în termen de cel mult 3 ani de la rămânerea irevocabilă a hotărârii judecătoreşti. La cerere se anexează actul judecătoresc irevocabil, în original, prin care s-a dispus încetarea procesului contravenţional, anularea sau declararea nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie/deciziei asupra cauzei contravenţionale. Restituirea se efectuează cu condiţia că persoana nu înregistrează restanţe faţă de bugetul public naţional.

În consecință, prevederile legale enunțate și în vigoare după examinarea prezentei cauze, oferă petiționarei posibilitatea de a se adresa către Serviciul Fiscal

de Stat cu cerere prin prisma noilor prevederi legale, în vederea revendicării drepturilor sale invocate în prezenta cererea de chemare în judecată.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri, respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

În conformitate cu art. 225 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În concluzie, instanța de judecată respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Maria Vieru împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual de restituire din bugetul public de stat a sumei de 750 de lei, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul Administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Maria Vieru împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual de restituire din bugetul public de stat a sumei de 750 de lei, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
Judecător Rodica Nicula